C/2026/3761

2026.8.12.

P10_TA(2026)0043

A géntechnológiával módosított GHB614×LLCotton25 gyapot

Az Európai Parlament 2026. február 11-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított GHB614 × LLCotton25 gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D111476/02 – 2026/2519(RSP))

(C/2026/3761)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a géntechnológiával módosított GHB614 × LLCotton25 gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D111476/02),

— tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]), és különösen 11. cikkének (3) bekezdésére és 22. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának 2025. december 12-i szavazására, ahol nem nyilvánítottak véleményt, valamint a fellebbviteli bizottságban 2026. január 27-én tartott szavazásra, amelyen ugyancsak nem született vélemény,

— tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) 11. cikkére,

— tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által 2025. június 30-án elfogadott és 2025. augusztus 7-én közzétett véleményre ([3]),

— tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (a továbbiakban: a GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira ([4]),

— tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (2) és (3) bekezdésére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalási indítványára,

A. mivel az (EU) 2015/690 bizottsági végrehajtási határozat ([5]) engedélyezte a géntechnológiával módosított GHB614 × LLCotton25 gyapotot (a továbbiakban: géntechnológiával módosított gyapot) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát. Az engedély hatálya kiterjedt a géntechnológiával módosított gyapotot tartalmazó vagy abból álló – élelmiszeren és takarmányon kívüli – olyan termékek forgalomba hozatalára is, amelyeket – a termesztésen kívül – ugyanarra a felhasználásra szánnak, mint bármely más gyapotot;

B. mivel 2024. március 22-én az Amerikai Egyesült Államokban székhellyel rendelkező BASF Agricultural Solutions Seed US LLC nevében eljáró, németországi székhelyű BASF SE kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a szóban forgó engedély megújítása iránt.

C. mivel 2025. augusztus 7-én az EFSA az 1829/2003/EK rendelet 11. és 23. cikkével összhangban kedvező tudományos szakvéleményt adott ki a géntechnológiával módosított gyapotra vonatkozóan, amelyben megállapította, hogy a megújítás iránti kérelem nem tartalmazott újabb veszélyeket vagy módosult expozíciót, valamint olyan újabb tudományos bizonytalanságokat sem, amelyek megváltoztatnák az EFSA által 2014-ben elfogadott, a géntechnológiával módosított gyapotra vonatkozó eredeti kockázatértékelés következtetéseit ([6]); mivel ezek a vélemények nem foglalkoztak több olyan szélesebb körű környezeti, társadalmi-gazdasági és kumulatív hatással, amelyek az EFSA szerint nem tartoznak a hatáskörébe;

D. mivel a géntechnológiával módosított gyapotot úgy fejlesztették ki, hogy ellenállást biztosítson a glufozináttal és a glifozáttal szemben;

E. mivel az EFSA által végzett kockázatértékelések nem terjedtek ki hosszú távú toxikológiai vizsgálatokra vagy a kumulatív és kombinált hatások részletes elemzésére, beleértve a gyapottermesztésben általánosan használt növényvédőszer-maradékokkal való lehetséges kölcsönhatásokat is;

F. mivel a géntechnológiával módosított növények túlnyomó többségét, ideértve a géntechnológiával módosított gyapotot is, azért módosították géntechnológiával, hogy ellenállóak legyenek egy vagy több „kiegészítő” gyomirtó szerrel szemben, amelyeket a géntechnológiával módosított növény termesztése során végig lehet használni anélkül, hogy a növény elpusztulna, ami a gyomirtó szernek nem ellenálló növények esetében viszont megtörténne; mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növények alkalmazása következtében nagyobb arányban használnak kiegészítő gyomirtó szereket, nagyrészt a gyomirtó szernek ellenálló gyomok megjelenése miatt ([7]);

G. mivel a gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növények a mezőgazdasági termelőket a gyomirtó szerektől nagymértékben vagy teljes mértékben függő gyomirtási rendszerbe kényszerítik, mégpedig úgy, hogy a géntechnológiával módosított vetőmagokra olyan felárat számítanak fel, amely csak akkor indokolható, ha az ilyen vetőmagot vásárló mezőgazdasági termelők a kiegészítő gyomirtó szerekkel is permeteznek; mivel a kiegészítő gyomirtó szerekre való fokozott támaszkodás a géntechnológiával módosított gyapotot termesztő gazdaságokban fel fogja gyorsítani az ilyen gyomirtó szereknek ellenálló gyomok megjelenését és terjedését, és ezáltal a gyomirtó szerek még nagyobb mértékű használatát teszi szükségessé, ami a „gyomirtó szerek mókuskereke” néven ismert ördögi kör; mivel ennek következtében a gyomirtó szerektől való túlzott függésből eredő káros hatások rontják a talaj egészségét, a vízminőséget, valamint a talaj feletti és alatti biológiai sokféleséget, továbbá az emberek és állatok fokozott kitettségéhez vezetnek, potenciálisan az élelmiszerekben és takarmányokban található gyomirtószer-maradékok növekedése révén is ([8]);

H. mivel a glufozinát az 1B. kategóriába tartozó, reprodukciót károsító anyagnak minősül, és így az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([9]) előírt „kizárási kritériumok” vonatkoznak rá; mivel a glufozinát Unióban való használatára vonatkozó jóváhagyás 2018. július 31-én lejárt;

I. mivel továbbra is komoly kérdések merülnek fel a glifozát rákkeltő hatásával kapcsolatban; mivel az EFSA 2015 novemberében arra a következtetésre jutott, hogy nem valószínű, hogy a glifozát rákkeltő hatású, az Európai Vegyianyag-ügynökség 2017 márciusában pedig azt a következtetést vonta le, hogy semmilyen besorolás nem indokolt; mivel ezzel szemben a Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség – az Egészségügyi Világszervezet rákbetegségekre szakosodott ügynöksége – 2015-ben a glifozátot az emberre valószínűleg rákkeltő hatást gyakorló anyagként sorolta be; mivel több közelmúltbeli, szakértők által felülvizsgált tudományos tanulmány megerősíti a glifozát rákkeltő potenciálját ([10]); mivel a „Regulatory Toxicology and Pharmacology” című folyóirat hivatalosan visszavonta a 2000-ben közzétett, „Safety Evaluation and Risk Assessment of the Herbicide Roundup and its Active Ingredient, Glyphosate for Humans” [A RoundUp gyomirtószer és aktív összetevője, a glifozát humán biztonsági értékelése és kockázatértékelése] című tudományos tanulmányt, amelyet számos kockázatértékelésben a glifozát biztonságosságának védelmére használtak fel, mivel „aggályok merültek fel a tanulmány szerzőjének kilétével, a szerzők és a tanulmány szponzora által nyújtott hozzájárulások hamis bemutatásával összefüggésben a kutatási eredmények érvényességével, valamint a szerzők esetleges összeférhetetlenségével kapcsolatban” ([11]);

J. mivel a biológiai sokféleségre, a talaj egészségére, a beporzókra és a nem célzott szervezetekre gyakorolt lehetséges káros hatások független nyomon követése és felügyelete továbbra sem kellően biztosított;

K. mivel tudományos bizonytalanság esetén az Európai Unió működéséről szóló szerződés 191. cikkében foglalt elővigyázatosság elvét kell alkalmazni;

L. mivel az 1829/2003/EK rendelet előírja, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok nem gyakorolhatnak káros hatást az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre;

M. mivel a géntechnológiával módosított gyapot engedélyezésének megújítása az Unióban nem lenne összhangban a peszticidek csökkentésére vonatkozó nemzetközi kötelezettségvállalásokkal ([12]), figyelembe véve a glifozátnak és a glufozinátnak való fokozott emberi, állati és környezeti kitettséget azokban az országokban, amelyek ezt a gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növényt termesztik, valamint a potenciálisan súlyos egészségügyi következményeket;

N. mivel a bizottsági végrehajtási határozat továbbra is lehetővé tenné az Unióba irányuló olyan behozatalt, amely nem felel meg az uniós mezőgazdasági termelők által betartott előírásoknak, és ezáltal versenyhátrányba hozná őket;

O. mivel az uniós mezőgazdaság jövőjéről folytatott stratégiai párbeszéd következtetései ([13]) felhívják a Bizottságot, hogy értékelje újra az agrár-élelmiszeripari import és export piacra jutásával kapcsolatos megközelítését, tekintettel az Unió és kereskedelmi partnerei eltérő normái jelentette kihívásra; mivel a 2023-as, 2024-es és 2025-ös demonstrációk során a mezőgazdasági termelők egyik fő igénye az egészséges környezetre vonatkozó célokkal összhangban lévő, globális szinten tisztességesebb kereskedelmi kapcsolatok kialakítása volt;

P. mivel a Parlament többször hangsúlyozta, hogy a Bizottságnak nem szabad engedélyeznie a GMO-kat azokban az esetekben, amikor a tagállamok nem érnek el minősített többséget a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságában vagy a Fellebbviteli Bizottságban, a tartós demokratikus deficit kezelése érdekében;

Q. mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy maga is elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is folytatja a GMO-k engedélyezését;

R. mivel az „egy egészség” megközelítés megköveteli, hogy a GMO-k hosszú távú fenntarthatóságának és biztonságának értékelése során figyelembe vegyék az emberek, az állatok, a növények és a környezet egészsége közötti kölcsönös függőséget;

1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;

2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([14]) meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy a belső piac hatékony működésének biztosítása mellett alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állatok egészsége és az állatjólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez;

3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét;

4. felhívja a Bizottságot, hogy az „egy egészség” megközelítéssel összhangban ne újítsa meg a géntechnológiával módosított gyapot engedélyét, mivel nem áll rendelkezésre elegendő bizonyíték a biológiai sokféleségre, az élelmiszer-biztonságra, a mezőgazdasági termelők megélhetésére és az állategészségügyre gyakorolt hosszú távú hatásokra vonatkozóan;

5. felhívja a Bizottságot, hogy a Parlament következetes kifogásaira és a tagállamok közötti minősített többségi támogatás hiányára adott válaszként haladéktalanul nyújtson be jogalkotási javaslatot a GMO-kkal kapcsolatos döntéshozatali eljárás reformjára;

6. e tekintetben kiemeli, hogy az Unióban betiltott gyomirtó szerekkel, például a glufozináttal szemben ellenállóvá tett, géntechnológiával módosított növényekből származó élelmiszerek, takarmányok vagy termékek behozatalának engedélyezése ellentétes az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásaival, többek között az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményével és az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival, beleértve a biológiai sokféleségre vonatkozó globális keretet is, és egyenlőtlen versenyfeltételeket teremt az uniós mezőgazdasági termelők számára;

7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

([1]) HL L 268., 2003.10.18., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

([2]) HL L 55., 2011.2.28., 13. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

([3]) Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testületének tudományos szakvéleménye a géntechnológiával módosított GHB614 × LLCotton25 gyapot engedélyezése megújításának az 1829/2003/EK rendelet szerinti értékeléséről (GMFF-2024-21890 kérelem), *EFSA Journal*, 2025, 23(8):e9572, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9572.

([4]) A nyolcadik parlamenti ciklusban a Parlament 36, a kilencedik ciklusban pedig 38 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt GMO-k engedélyezésével szemben. Emellett a tizedik parlamenti ciklus során a következő állásfoglalásokat fogadta el:

— Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × NK603 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló (EU) 2024/2628 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1797, 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).

— Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított COT102 gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló (EU) 2024/2627 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1798, 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).

— Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 kukoricát és nyolc alkombinációját tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló (EU) 2024/2629 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1799, 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).

— Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 810 kukoricát tartalmazó, abból álló takarmányok vagy abból előállított takarmány- és élelmiszertermékek forgalomba hozatalára vonatkozó engedély 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti megújításáról, valamint az (EU) 2017/1207 bizottsági végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2024/1828 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1800, 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).

— Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DP915635 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló (EU) 2024/1822 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1801, 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).

— Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DP23211 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló (EU) 2024/1826 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1802, 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).

— Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DP202216 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló (EU) 2024/2618 bizottsági végrehajtási határozatról (HL C, C/2025/1803, 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).

— Az Európai Parlament 2024. november 26-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 94804 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (HL C, C/2025/1804, 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).

— Az Európai Parlament 2025. február 12-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DP910521 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (HL C, C/2025/2246, 2025.4.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj).

— Az Európai Parlament 2025. február 12-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 95275 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (HL C, C/2025/2247, 2025.4.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj).

— Az Európai Parlament 2025. május 8-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0106).

— Az Európai Parlament 2025. október 8-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DP51291 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló, 2025. szeptember 22-i (EU) 2025/1898 bizottsági végrehajtási határozatról (Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0222).

— Az Európai Parlament 2025. november 25-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DAS1131 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0288).

— Az Európai Parlament 2025. november 25-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 88913 (MON-88913-8) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0289).

— Az Európai Parlament 2025. november 25-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 88302 olajrepcét tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0290).

— Az Európai Parlament 2025. november 25-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 87708 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozatról (Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0291).

— Az Európai Parlament 2025. november 25-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 87427 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0292).

— Az Európai Parlament 2025. december 16-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított NK603 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0327).

— Az Európai Parlament 2025. december 16-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított KWS20-1 cukorrépából előállított élelmiszerek, élelmiszer-összetevők és takarmányok forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P10_TA(2025) 0328).

([5]) A Bizottság (EU) 2015/690 végrehajtási határozata (2015. április 24.) a géntechnológiával módosított GHB614xLLCotton25 gyapotot (BCS-GHØØ2-5xACS-GHØØ1-3) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről (HL L 112., 2015.4.30., 35. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/690/oj).

([6]) Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testületének tudományos szakvéleménye a Bayer CropScience gyomirtó szernek ellenálló, genetikailag módosított GHB614 × LLCotton25 gyapot élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő forgalomba hozatalára, behozatalára és feldolgozására vonatkozó, 1829/2003/EK rendelet szerinti kérelméről (EFSA-GMO-NL-2010-77), *EFSA Journal*, 2014, 12(5):3680, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2014.3680.

([7]) Lásd például: Bonny, S., *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact* (A géntechnológiával módosított, gyomirtó szernek ellenálló növények, gyomok és a gyomirtó szerek: áttekintés és hatások), *Environmental Management*, 2016. Január, 57(1), 31–48. o., https://doi.org/10.1007/s00267-015-0589-7 és Benbrook, C.M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years*, (A géntechnológiával módosított növények hatása a gyomirtóhasználatra az USA-ban – az első tizenhat év), *Environmental Sciences Europe*, 2012. szeptember 28., Vol. 24(1), https://doi.org/10.1186/2190-4715-24-24.

([8]) Lásd például: https://doi.org/10.1002/ps.8105, és https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2009.03.009.

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj).

([10]) Lásd például: https://doi.org/10.1016/j.mrrev.2019.02.001, https://doi.org/10.1093/ije/dyz017, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0219610 és https://doi.org/10.1186/s13045-019-0767-9.

([11]) https://doi.org/10.1006/rtph.1999.1371.

([12]) 2022 decemberében az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye részes feleinek 15. konferenciáján megállapodás született a globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégiáról, amely tartalmaz egy globális célt, amely szerint 2030-ig legalább 50 %-kal kell csökkenteni a növényvédő szerek kockázatát (lásd: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_22_7834).

([13]) https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/agriculture-and-green-deal/strategic-dialogue-future-eu-agriculture_hu.

([14]) Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).